

BIBLIOGRAFIA COMENTADA

TAULA DE CONTINGUTS

1.Advertiment previ.....	336
2.Obres de consulta generals	336
3.Capítol I.....	336
4. Capítol II.....	340
5.Capítol III	342
6.Capítol IV	344
7.Capítol V. Estat bibliogràfic de l'obra de J. Patočka	345
8.Capítol VI	348
9.Altres	349

1.ADVERTIMENT PREVI

En aquesta bibliografia només apareixeran les obres citades a peu de pàgina als capítols corresponents, sempre i quan no hagin estat ja citats en un capítol anterior. No tenim cap pretensió d'exhaustivitat respecte a la bibliografia dels autors tractats en aquest treball per dos motius: perquè ja existeixen bibliografies exhaustives a l'abast de tothom i perquè amb l'accessibilitat a través d'internet de les diverses editorials, aquest tipus d'informació és continuament renovada. El que sí donarem és algunes adreces d'internet a on es pot trobar tota aquesta informació.

L'única excepció és el cas de J. Patočka, atès que no hi ha una publicació canònica de les seves obres i la informació bibliogràfica és, en aquest cas, d'interès i no fàcilment accessible. La informació completa de la seva obra serà donada en la referència al capítol V que és el capítol dedicat monogràficament al pensament d'aquest autor.

2.OBRES DE CONSULTA GENERALS

- VV.AA.: *Enciclopedia Filosofica, EDIPEM*, Roma, 1979
- VV.AA.: *The Encyclopedia of Philosophy*, Collier-MacMillan, Londres, 1967.
- *Diccionari Filosòfic* d'Antoni Martínez i Jordi Cortés (en suport CD). Ed. Herder, Barcelona, 1991.
- Ferrater Mora, M. *Diccionari Filosòfic*, Alianza Editorial, Madrid, 1986.
- VV.AA.: *Enciclopedia de Historia de la Filosofía*, ed. siglo XXI, Madrid, 1984. Traducció de l'obra francesa publicada a Gallimard, 1969.
- Copleston, F.: *Enciclopedia de la Historia de la Filosofía*. Traduïda de l'anglès pel Dr. J.M. García de la Mora per l'ed. Ariel, Barcelona, 1986.
- Marzoa, F.M.: *Historia de la Filosofía* (2 vols), ed. Istmo, Madrid 1973.

3.CAPÍTOL I

- Avenarius: *Philosophie als Denken der Welt gemäss dem Prinzip des Kleinsten Kraftmasses*, Leipzig 1876.
- Bachelard, S.: *La Logique de Husserl*, Presses Universitaires de France, París, 1957.
- Bech, J.M.: *De Husserl a Heidegger. La transformación del pensamiento fenomenológico*. Edicions de la Universitat de Barcelona, 2001.
- Brentano, F.: *La psicología des d'un punt de vista empíric*. Va ser publicada per primer cop el 1875. Hi ha traducció al francès de 1944 a cura de M. de Gandillac en Gallimard (París) i traducció castellana a la Revista de Occidente.
- Cassirer, *Das Erkenntnisproblem in der Philosophie und Wissenschaft der neueren Zeit (4 volums)*, publicat per primera vegada a Bruno Cassirer Verlag, Berlín, 1906. Hi ha traducció castellana a cura de W. Roces: *El Problema del Conocimiento*, 1986, FCE, Mèxic.
- Diemer, A.: *Edmund Husserl. Versuch einer systematischen Darstellung seiner Phänomenologie*, Meinsenheim am Glan, A. Hain, 1956.
- Farber, M.: *The foundation of Phenomenology*, Cambridge, Harvard University Press, 1943.
- Fink, E.: *Studien zur Phanomenologie*, Martinus Nijhoff, 1966, amb una introducció del mateix Husserl. Es tracta d'una sèrie d'estudis sobre fenomenologia escrits entre 1930-1939. Traduït al francès per Didier Franck com *De la phénoménologie*. ed. Arguments (1974).
- Frege, G.: *Grundgesetze der Arithmetik*, Jena, vol I (1893) i vol II (1903). Ulises Moulines va fer una traducció al castellà del pròleg i la introducció a aquesta obra juntament amb altres articles al recull publicat amb el nom editorial d'*Estudios sobre semántica*, ed. Ariel, 1971. La paginació citada és la de l'ed. Orbis, 1984.
- Gómez Romero, I.: *Husserl y la crisis de la razón*, ed. Pedagógicas, Madrid, 1995.
- Hegel, G.F.W.: *Phänomenologie des Geistes*, publicat per primer cop el 1807. Traducció castellana de Wenceslao Roces al Fondo de Cultura Económica, Mèxic, 1985.

- Heidegger, M.: *Platons Lehre von der Wahrheit*, actualment inclosa al volum 9 de la GA. El 1941 és publicada per primera vegada aquesta obra, que correspon al curs impartit semestre d'hivern de 1930/31.
- Heisenberg, *Wandlungen in den Grundlagen der Naturwissenschaft*, Leipzig, 1935.
- Held, K.: *Klassiker der Philosophie*, ed. por O. Höffe, Munich 1983.
- Hertz, H.: *Die Prinzipien der Mechanik*, Leipzig, 1894.
- Husserl, E.: *Formale und Transzendente Logik. Versuch einer Kritik der logischen Vernunft* (Husserliana 17). Martinus Nijhoff, La Haia, 1974.
- Husserl, E.: *Ideen zur einer reinen Phänomenologie und phänomenologischen Philosophie. Erstes Buch: Allgemeine Einführung in die reine Phänomenologie* (Husserliana, 3.1. i 3.2.), Martinus Nijhoff, La Haia, 1977 i 1988 respectivament. Hi ha traduït al castellà: *Ideas*, Fondo de Cultura Económica, Mèxic, 1985, traduït a cura de José Gaos.
- Husserl, E.: *Ideen zur einer reinen Phänomenologie und phänomenologischen Philosophie. Zweites Buch: Phänomenologische Untersuchungen zur Konstitution* (Husserliana 4), Martinus Nijhoff, La Haia, 1952. Hi ha traduït castellana feta per Antonio Zirió Q: *Ideas II (Ideas relativas a una fenomenología pura y una filosofía fenomenológica, libro II: Investigaciones fenomenológicas sobre la constitución)*, UNAM, Mèxic, 1997.
- Husserl, E.: *Logische Untersuchungen* (Husserliana, vol. 18 i 19), Martinus Nijhoff, La Haia, 1975 i 1984 respectivament. Hi ha traduït al castellà: *Investigaciones Lógicas*, Alianza Editorial, 1982, edició a cura de Manuel G. Morente i José Gaos.
- Husserl, E.: *Die Krisis der europäischen Wissenschaften und die transzendente Phänomenologie* (Husserliana 29), Kluwer Academic Publishers, La Haia, 1992. Hi ha traduït al castellà: *La Crisis de las Ciencias Europeas y la Fenomenología Transcendental*, ed. Crítica, Barcelona, 1991, traduït a cura de Jacobo Muñoz i Salvador Mas.
- Husserl, H.: *Die Idee der Phänomenologie. Fünf Vorlesungen* (Husserliana 2, 1973). Es pot trobar traduïda al castellà: *La Idea de la Fenomenología*, Fondo de Cultura Económica, Mèxic, 1989, traduït a cura de Miguel García-Baró.
- Husserl, E.: *Cartesianische Meditationen und Pariser Vorträge* (Husserliana 1, 1950). Hi ha dues traduccions castellanes: *Meditaciones*

- Cartesianas, Fondo de Cultura Económica, Mèxic, 1985, a cura de José Gaos i Miguel García-Baró i una altra de Mario A. Presas a Ediciones Paulinas, Madrid, 1979.
- Husserl, E.: *Fenomenologia*, traducció, introducció i notes de F. Pereña, ed. 62, Barcelona, 1999. Sota aquest títol editorial hi ha la traducció de La filosofia com a ciència estricta (1911), l'article de l'enciclopèdia britànica (1927), La Crisi de la humanitat europea i la filosofia (1945) i La filosofia com a autoreflexió de la humanitat (1935).
 - Kern, Iso.: *Husserl und Kant: eine Untersuchung Über Husserls Verhältnis zu Kant und zum Neukantianismus*, publicat a *Phaenomenologica*, vol. 16, 1964, ed. de Martinus Nijhoff, L'Haia.
 - Kohák, E.: *Idea & Experience: Edmund Husserl's project of phenomenology in Ideas I*, The University of Chicago Press, 1978.
 - Kohák, E.: *J. Patočka: Philosophy and selected writings*, The University of Chicago Press, Chicago, 1989.
 - Landgrebe, L.: *Der Weg der Phänomenologie, das Problem einer ursprünglichen Erfahrung*, 1963, Gütersloh. El camino de la fenomenología. Ed. Sudamericana, 1968. Traducció de Mario A. Presas.
 - Mach, E.: *Die Mechanik in ihrer Entwicklung historisch-Kritisch dargestellt*, 1a edició de 1883. Hi ha traducció castellana a Espasa-Calpe, Argentina, del 1949 (Desarrollo histórico-crítico de la mecánica).
 - Merleau-Ponty, M.: *Le Visible et l'invisible*. Gallimard, París, 1964. Hi ha traducció castellana: *Lo visible y lo invisible*, Seix Barral, Barcelona, 1970.
 - Patočka, J.: *Body, Community, Language, World*, translated by E. Kóhak, Open Court, 1998.
 - Patočka, J.: *Introduction à la phénoménologie de Husserl*, ed. Jérôme Millon, Grenoble, 1992, traducció a cura d'Erika Abrams.
 - Patočka, J.: *Le monde naturel et le mouvement de l'existence humaine*, traducció d'Erika Abrams, Dordrecht-Boston-Londres, Kluwer Academic Publishers (*Phaenomenologica*, 110), 1988.
 - Patočka, J.: *Platon et l'Europe*. Traduït per Erika Abrams. Lagrasse: Edicions Verdier, 1983. Hi ha traducció al castellà de la versió francesa d'Erika Abrams a cura de Marco Aurelio Galmarini: *Platón y Europa*, Ediciones península, Barcelona 1991

- Schérer, R.: *La phénoménologie des “recherches logiques” de Husserl*, Presses Universitaires de France, París, 1967. Hi ha traducció castellana a ed. Gredos: *La Fenomenología de las “Investigaciones Lógicas” de Husserl*, versió a cura de Jesús Díaz, Madrid, 1969.
- Vicens, J.A.: *Meditació i Metafísica en Descartes*, Ed. Anthropos, Barcelona, 1991.

4. CAPÍTOL II

- Bech, J.M.: *La Recerca del Sentit i l'Experiència del Temps*, ed, Anthropos, Barcelona, 1991.
- Caparrós, A.: *Historia de la Psicología*, CEAC, 1986.
- Cohn, P. N.: *The concept of Nothingness in the Thought of Martin Heidegger*. Versió castellana d'Angel Garcia Fluixà: *Heidegger: su filosofía a través de la nada*. Ed. Guadarrama, Madrid, 1975.
- Fernández, F.: J. Patočka: *Filosofia en temps de lluita*, 1996, Barcelonesa d'edicions. Conté la traducció de la Carta 77, de la Glossa II als Assaigs i de l'article Platonisme Negatiu, citat com a PN.
- Gaos, J.: *Introducción a El Ser y El Tiempo de Martin Heidegger*, FCE, 1993.
- Heidegger, M.: *Bauen, Wohnen, Denken*, (Conferència de Darmstadt, 1951). Es pot trobar en castellà: *Construir, habitar, pensar*, traduït per Kosme de Barañano, IX cursos de verano de la Universidad del País Vasco, 1990.
- Heidegger, M.: *Einleitung in die Philosophie*. Vittorio Klostermann GmbH, Frankfurt a/M, 1996. Hi ha traducció al castellà: *Introducción a la Filosofía*, ed. Càtedra (col. “Frónesis”). València, 1999. Versió de Manuel Jiménez Redondo
- Heidegger, M.: *Fites*, ed. Laia, 1989, traducció a cura de Manuel Carbonell Florenza. Títol editorial per als següents assaigs de Heidegger: Què és Metafísica?(Iliçó inaugural de 1925, GA9), De l'essència de la veritat (Conferència de Bremen de 1930, GA9), Carta sobre l'humanisme (1947, GA5), L'origen de l'obra d'art (Conferència de Friburg, 1935) La qüestió envers la tècnica (Conferència de Munich, 1953).

- Heidegger, M.: *Grundbegriffe* (curs del semestre d'estiu de 1941. Actualment en GA51). Hi ha versió castellana: *Conceptos Fundamentales*, Alianza Universidad, Madrid, 1989, traduïdo a cura de M. E. Vázquez.
- Heidegger, M.: *Holzwege*, 1950. (Actualment, GA 5). Conté la conferència feta en memòria de Rilke el 1946 *Wozu Dichter*. Hi ha versió castellana: *Sendas Perdidas* a càrrec de José Rovira Armengol, Ed. Losada, Buenos Aires. Conté: El Origen de la Obra de Arte (1936), La Epoca de la Imagen del Mundo (1938), El Concepto Hegeliano de la Experiencia (1942/43), La Frase de Nietzsche "Dios ha Muerto" (1936-40), "Para qué ser Poeta?(1926), La Sentencia de Anaximandro (1946).
- Heidegger, M.: *Ontologie (Hermeutik der Fakticität)*, Vittorio Klostermann GmbH, 1982, Frankfurt am Main. Hi ha traducció castellana a càrrec de Jaime Aspiunza (1998).
- Heidegger, M.: *Platons Lehre von der Wahrheit*, 1941 (GA9).
- Heidegger, M.: *Sein und Zeit* (citada com EiT o SuZ), ed. Max Niemeyer, Tubinga, 1993 (publicat per primer cop el 1927). Fins fa poc hi havia una única traducció al castellà, publicada per primer cop al Fondo de Cultura Económica, Mèxic, el 1951, a cura de José Gaos. El 1998 va aparèixer una segona traducció de Jorge Eduardo Rivera C., ed. Universitaria de Santiago de Chile.
- Heidegger, M.: *Zur Sache des Denkens*, Tubinga, 1969. Algunes parts estan traduïdes al castellà, com ara la conferència dictada el 1962 *Zeit und Sein* (traduïda el 1999 per Manuel Garrido a ed. Tecnos).
- M. Heidegger: *Einführung in die Metaphysik* correspon al contingut del curs del semestre d'estiu de 1935. Va ser publicada per primera vegada el 1953. Actualment està recollida a la GA, volum 40. Es pot trobar traduïda al castellà com a *Introducción a la Metafísica*, Gedisa ed., 1995, en versió d'Angela Ackermann Pilári.
- Marzoa, F. M.: *El sentido y lo no pensado*, publicaciones de la Universidad de Murcia.
- Marzoa, F. M.: *La filosofía de El Capital*, Taurus, Madrid, 1983.
- Nietzsche, F.: *Also Sprach Zarathustra. Ein Buch für Alle und Keinen*, 1891. Hi ha traducció castellana d'Andrés Sánchez Pascual: *Así Habló Zarathustra*, Alianza Editorial, 1972.

- Nietzsche, F.: *Die fröhliche Wissenschaft*, 1882. Hi ha versió castellana de Pedro González Blanco: *La Gaya Ciencia*, Sarpe, 1984.
- Ott, H.: Martin Heidegger. *Unterwegs zu seiner Biographie*. Campus Verlag, GmbH, Frankfurt, 1988. Versió castellana: *Martin Heidegger*, Alianza Editorial, 1992, traducció d'Helena Cortés Gabaudan.
- Patočka, J.: *Essais hérétiques sur la philosophie de l'histoire* (citad com Assaigs). Traduït del txec per Erika Abrams. Introducció de Paul Ricoeur. Epilèg de Roman Jakobson. Lagrasse: Edicions Verdier, 1981. La traducció castellana *Ensayos Heréticos sobre la filosofía de la historia*, d'ed. Península, Barcelona, 1988 és una traducció de la versió francesa d'Erika Abrams a cura de Alberto Clavería.
- Pöggeler, O.: *Der Denkweg Martin Heideggers*, Günther Neske, Pfullingen, 1983. Hi ha versió castellana: *El camino del pensar en M. Heidegger*, Alianza Editorial, 1993, ed. de Félix Duque.
- Rosen, S.: *Heidegger's Interpretation of Plato* in *Journal of Existentialism* (1967).
- Rosen, S.: *Hermeneutics as Politics*, Oxford University Press, 1987. Traducció al català: *Hermenèutica com a Política*, Barcelonesa d'edicions, 1992. Traducció a cura de Xavier Ibàñez.
- Spiegelberg, H.: *The Phenomenological Movement*, Martinus Nijhoff, La Haia, 1982.

5. CAPÍTOL III

- Acero, J.J.: *Filosofía y análisis del lenguaje*. Ed. Cincel
- Arendt, H.: *Between Past and Future*, Penguin Books, 1968. Hi ha traducció al castellà d'Ana Poljak a ed. Península: *Entre el pasado y el futuro*, 1996.
- Brague, R.: *Europa, la Via Romana*. Barcelonesa d'Edicions, 1992.
- DD. AA.: *After history? Francis Fukuyama and his critics*, Littlefield Adams Quality Paperback, Maryland, 1994.
- García-Baró, M.: *Vida y Mundo. La práctica de la fenomenología*. Ed. Trotta, 1999.

- Foucault, M.: *Les Mots et les Choses*, 1966, ed. Gallimard, París. Hi ha traducció castellana a ed. S. XXI. És la declaració metodològica més clara. A la resta d'obres posa en funcionament la seva metodologia. Són a subratllar:
- Foucault, M.: *Surveiller et Punir*, 1975, ed. Gallimard, París. Hi ha traducció castellana a l'ed. S. XXI, 1976, Mèxic.
- Foucault, M.: *Histoire de la folie à l'âge classique*, 1964, ed. Gallimard, París. Hi ha traducció castellana al F.C.E. a càrrec de J.J. Utrilla (1967).
- Fromm, E.: *La Por a la Llibertat*, ed. 62. Barcelona, 1968.
- Fromm, E.: *The Art of Loving*, 1956. Harper & Row publishers. Hi ha versió catalana: *L'Art d'Estimar*, traducció a cura de Jordi Monés, ed. 62, 1989.
- Fromm, E.: *To have or to be?*, Harper and Row publishers, 1976. La introducció és especialment explícita en relació amb el seu intent de fundar una psico-sociologia terapèutica. Hi ha traducció al català de J. M. Piñol a ed. Claret, Barcelona, 1992.
- Fukuyama, F.: *The End of history and the last man*, Hamish Hamilton, 1992, London. Es pot trobar traduït al castellà a Península (1992) com *El Fin de la historia y el último hombre*.
- Giner, S.: *Sociologia*. Edicions 62. Barcelona, 1968.
- Goldthorpe, J.E.: *Introducción a la sociología*, Alianza Universidad, 1990.
- Guiddens, A.: *Sociologia*. Alianza Universidad, col·lecció Ciencias Sociales, 1999.
- Jünger, E.: *Der Arbeiter. Herrschaft und Gestalt*, Ernst Klett Verlage, GmbH u Co. KG, 1981. Hi ha traducció castellana de A. Sánchez Pascual a Tusquets: *El Trabajador. Dominio y Figura*, 1990.
- Marcuse, H.: *Eros and Civilization*. A philosophical inquiry into Freud, 1953, Bacon Press, Boston. Hi ha traducció castellana: *Eros y Civilización*, traducció de J. García Ponce, ed. Ariel, Barcelona, 1999.
- Popper, K. R.: *The Open Society and its enemies*, London, Routledge & Kegan Paul, 1974. Hi ha versió castellana: *La ciudad abierta y sus enemigos*, Buenos Aires, Paidós, 1967.

- Raison, T.: *Los padres fundadores de la ciencia social*. Anagrama, 1970.
- Ritzer, G.: *La Mcdonaldización de la sociedad*. Ariel, 1996.
- Ritzer, G.: *Teoría sociológica clásica*, Mc Graw-Hill, 1996.
- Sales i Coderch, J. R.: *L'Ensenyament Platònic. Figures i Desplaçaments*, Anthropos, Barcelona, 1992.
- Taberner, J. i Rojas, C.: *Marcuse, Fromm, Reich: El Freudomarxismo*, ed. cincel, Madrid, 1988.

6.CAPÍTOL IV

- Arendt, H.: *Was ist Politik? Aus dem Nachlass*. Munich (1993) publicada per R. Piper GmbH & Co. Hi ha versió castellana amb introducció de Fina Birulés *¿Qué es la política?*, Paidós, 1997, traducció a cura de Rosa Sala.
- Arendt, H.: *Eichmann in Jerusalem*, 1963. Hi ha traducció al castellà: *Eichmann en Jerusalem: un estudio sobre la banalidad del mal*. Traducció de Carles Ribalta, Barcelona, Lumen, 1999.
- Arendt, H.: *The Origins of Totalitarianism*, London, George Allen, 1951 Hi ha traducció al castellà: *Los Orígenes del Totalitarismo*, Altaya, Barcelona, 1999.
- Arendt, H.: *The Human Condition*. University of Chicago Press, 1958, Hi ha versió castellana *La Condición Humana*, Paidós, 1993, traducció de Ramón Gil Novales.
- Fink, E.: *Die phänomenologische Philosophie Edmund Husserls in der gegenwärtigen Kritik*, Kantstudien (38), 1933.
- Fink, E.: *Nietzsches Philosophie*, W. Kohlhammer GmbH, Stuttgart. Hi ha versió castellana d'Andrés Sánchez Pascual a Alianza Editorial, 1966.
- Fink, E.: *Sein, Wahrheit, Welt. Vor-Fragen zum Problem des Phänomen-Begriffs*, Kluwer Academic Publishers, 1958.
- Fink, E.: *Spiel als Weltsymbol*, publicada el 1960 per Kohlhammer, Stuttgart. Versió francesa traduïda per Hans Hildenbrand i Alex Lindenberg i publicada a Les Edicions de Minuit (1966).

- Fink, E.: *Studien zur Phanomenologie*, Martinus Nijhoff, 1966, amb una introducció del mateix Husserl. Es tracta d'una sèrie d'estudis sobre fenomenologia escrits entre 1930-1939. Traduït al francès per Didier Franck com *De la phénoménologie*. ed. Arguments (1974).
- J. Sales i J. Monserrat: *Introducció a la lectura de Leo Strauss. Jerusalem i Atenes*, Barcelonesa d'edicions, col. "eixos" (1991).
- J. Monserrat: *Leo Straus, lector de Plató* (tesi de llicenciatura, UB, 1991).
- Landgrebe, L.: *La Filosofia Actual*. Monte Avila, 1987.

7. CAPÍTOL V. ESTAT BIBLIOGRÀFIC DE L'OBRA DE J. PATOČKA

Fins aquest moment, no hi ha cap edició sistemàtica de l'obra de J. Patočka en la seva llengua original a la qual ens poguem referir com edició canònica. D'altra banda, l'autor txec va escriure també obres originals en francès i alemany. Complica encara més la situació dels originals, la censura que va controlar la seva obra durant pràcticament tota la seva vida: això fa que hi hagi molts articles escampats en llibres o revistes poc conegudes, o que hi hagi ressenyes de seminaris fets en la clandestinitat que circulaven fins fa poc privadament.

El punt de referència però, per a l'obra del filòsof txec és el Patočka Archive en l'Institut für die Wissenschaften vom Menschen de Viena, sota la direcció de Klaus Nellen, que ha aconseguit una col·lecció completa d'originals o fotocòpies de tots els seus escrits. Així, es pot dir que sí que hi ha la publicació d'una obra completa en alemany, dividida en 5 volums:

El que sí que hi ha en curs és tant la publicació d'una edició sistemàtica alemanya com una francesa. L'edició alemanya és: *Jan Patočka*., editada per en i publicada per. Els següents volums han estat preparats i publicats o be catalogats per ser publicats:

- Vol I: *Kunst und Zeit* (Art i Temps. Escrits filosòfics sobre la cultura). Introducció per Walter Biemel. Editat per Klaus Nellen i Ilja Srubar. Publicat en 1987.
- Vol II: *Ketzerische Essays zur Philosophie der Geschichte* (Es a dir, els Assaigs i escrits relacionats). Introducció de Paul Ricoeur. Editat per Klaus Nellen i Jiri Nemec. Publicat en 1988.

- Vol III: *Die natürliche Welt als philosophisches Problem* (Escris fenomenològics, vol. 1). Introducció de Ludwig Landgrebe. Editat per Klaus Nellen, Jiri Nemeč i Ilja Srubar. Publicat en 1990.
- Vol IV: *Die Bewegung der menschlichen Existenz* (El Moviment de l'Existència Humana: Escrits fenomenològics, vol. 2). Prefaci de Ludwig Landgrebe. Editat per Klaus Nellen, Jiri Nemeč i Ilja Srubar. Publicat en 1991.
- Vol V: *Schriften zur tschechischen Kultur und Geschichte* (Escris sobre la Cultura Txeca i la Història). En preparació sota la direcció de Klaus Nellen. Publicat en 1992.

El punt de referència d'aquesta publicació: J. Patočka: *Ausgewählte Schriften* a càrrec de l'editorial Klett-Cotta d'Stuttgart és, com ja hem dit, l'Institut für die Wissenschaften vom Menschen de Viena dirigit per Klaus Nellen, l'adreça web del qual és: <http://www.univie.ac.at/iwm>, a on és el IWM Patočka Archive des del qual es pot accedir a la ressenya bibliogràfica d'altres publicacions menors i d'alguns estudis sobre la seva obra fets en aquest mateix institut. L'Arxiu Patočka a Praga fou establert per un grup d'estudiants d'aquest autor que l'any 2000 es va associar al Centre d'Estudis Fenomenològics (CFB).

Així, podem dir que, pel moment, però, Patočka és més assequible en alemany (idioma molt proper a Txèquia en general i a ell en particular i en el qual va escriure fins i tot alguna obra) que en txec.

Pel que fa a la publicació d'una edició sistemàtica francesa de l'obra de Patočka, hem de dir que també sembla estar en curs, si bé amb un caràcter no tan sistemàtic. La traductora "oficial" de l'obra de Patočka al francès és, sens dubtes, Erika Abrams. Aquesta edició conté els següents volums:

- *Le monde naturel comme problème philosophique* traduït del txec per Jaromir Danel i Henri Declève amb un postfaci de l'autor. Martinus Nijhoff, La Haia, 1976. 1^a ed. Praga 1936, 2^a ed. 1971). *Phänomenologica*, no. 68.
- *Essais hérétiques sur la philosophie de l'histoire* (Es a dir, els Assaigs). Traduït per Erika Abrams. Introducció de Paul Ricoeur. Epilèg de Roman Jakobson. Lagrasse: Edicions Verdier, 1981.
- *Platon et l'Europe*. Traduït per Erika Abrams. Lagrasse: Edicions Verdier, 1983.
- *La phénoménologie du corps propre i Les fondements spirituels de la vie contemporaine* Traduït per Erika Abrams. En *Etudes phénoménologiques*. Editat per Jacques Taminiaux. Brussel·les: Edicions Ousia, 1985.

- *La crise du sens, part 1, Comte, Masaryk, Husserl.* Traduït per Erika Abrams. Brusselúles: Edicions Ousia, 1985.
- *La crise du sens, part 2, Masaryk et l'action.* Traduït per Erika Abrams. Brusselúles: Edicions Ousia, 1986.
- *Qu'est-ce que la phénoménologie?*, ed. Jérôme Millon, Grenoble, 1988, traducció a cura d'Erika Abrams.
- *Introduction à la phénoménologie de Husserl*, ed. Jérôme Millon, Grenoble, 1992, traducció a cura d'Erika Abrams.
- *Liberté et sacrifice* (Escrits polítics), ed. Jérôme Millon, Grenoble, 1990. (Aquests dos darrers llibres són reculls d'articles amb títol de l'editor).
- *Le monde naturel et le mouvement de l'existence humaine*, traducció d'Erika Abrams, Dordrecht-Boston-Londres, Kluwer Academic Publishers (Phaenomenologica, 110), 1988.
- *L'écrivain, son <<objet>>*, ed. P.O.L., col· lecció Agora. Anglaterra, 1992. Traducció a cura d'Erika Abrams.
- *L'art et le temps*, ed. P.O.L., col· lecció Agora. Anglaterra, 1992. Traducció a cura d'Erika Abrams.
- Malauradament no hi ha cap edició sistemàtica en cap altra llengua sinó traduccions (sovint de traduccions) que citem a continuació:
- Erazim Kohák: *J. Patočka: Philosophy and selected writings*, The University of Chicago Press, Chicago, 1989. Aquest llibre conté textos de Patočka, però també conté un interessant estudi sobre l'obra i la vida patockiana d'Erazim Kóhak, un dels pocs estudiosos de Patočka que coneixem.
- Y del mateix autor: *J. Patočka, Body, Community, Language, World*, translated by E. Kóhak, Open Court, 1998.

En castellà hi ha varies traduccions d'obres de Patočka, cap d'elles feta directament del txec:

- *Ensayos Heréticos sobre la filosofía de la historia*, ed. Península, Barcelona, 1988. Traducció de la versió francesa d'Erika Abrams a cura de Alberto Clavería.

- *Platón y Europa*, Ediciones península, Barcelona 1991. Traducció íntegra de la versió francesa d'Erika Abrams a cura de Marco Aurelio Galmarini.
- *Los intelectuales ante la nueva sociedad*, traducció castellana a cura de Fernando Valenzuela de la versió italiana: *Il senso dell'oggi in Cecoslovacchia*, Madrid, Akal, 1976.

En català només coneixem la traducció d'alguns articles a la qual ens hem referit en altres capítols com a la bibliografia secundària. A banda dels estudis o traduccions ja citats s'han de destacar

- El número 50 (de març de 1992) de la revista francesa *Cahiers philosophiques* és un número especial dedicat a Patočka a on es poden trobar articles de Walter Biemel, Jan-Pierre Charcosset, Yves-Jean Harder, Hélène L'Heuillet, Ilja Srubar, Jean-Louis Poirier i François Vezin, un curriculum vitae en versió original i traduït al francès per Erika Abrams i un article inèdit fins al moment de J. Patočka que porta per títol (en francès): "L'esprit et les deux couches fondamentales de l'intentionnalité".
- El llibre de J. M. Esquirol: *Responsabilitat i món de vida* (Anthropos, Barcelona, 1992) dedica l'últim capítol a la represa de la temàtica de la Krisis de Husserl per part de J. Patočka. Aquest mateix professor de la universitat de Barcelona ha publicat algun altre article en relació amb la filosofia de l'autor txec, com per ara "El movimiento en la filosofía de J. Patočka" a la revista *Pensamiento*, n. 49, pp. 159 i ss. (1993).

8.CAPÍTOL VI

- Strauss, L.: *The persecution and the art of writing*, 1952, Free Press (Macmillan Publishing Co.)
- de Coulanges, F.: *La ciudad antigua*, Barcelona, Península, 1984.
- Duque, F.: *Los Destinos de la Tradición*, ed. Anthropos, Barcelona, 1989.
- Gadamer, H-G.: *Das Erbe Europas*, Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main, 1989. Hi ha versió castellana: *La Herencia de Europa*, península/ideas, Barcelona, 1990, traducció a cura de Pilar Giralt Gorina.
- Heidegger, M.: *Hegels Phänomenologie des Geistes*, GA, volum 32. Hi ha traducció al castellà: *La Fenomenología del Espíritu de Hegel*, Alianza Universidad, Madrid, 1992, traducció a cura de M. E. Vázquez.

- Heidegger, M.: *Kant und das Problem der Metaphysik*. Vittorio Klostermann, Frankfurt am Main, 1951 (escrita en 1929). Versió castellana: *Kant y el Problema de la Metafísica*, Fondo de Cultura Económica, Mèxic, 1986, traducció a cura de Gred Ibscher Roth.
- Husserl, E.: *El Origen de la Geometría*, ed. bilingüe, traduït per Kosme de Barañano, IX cursos de verano de la Universidad del País Vasco, 1990.
- Löwith, K.: *Mein Leben in Deutschland vor un nach 1933. Ein Bericht*, J.B. Metzlersche Verlagsbuchhandlung und Carl Ernst Poeschel GmbH in Stuttgart 1986. Traducció castellana de Ruth Zauner: *Mi vida en Alemania antes y después de 1933*. Ed. La Balsa de la Medusa, 61, 1992.
- Sales, J.: *Coneixement i Situació*, PPU, 1990.
- Strauss, L.: *Platonic Political Philosophy*, the University of Chigago Press, 1983.
- Strauss, L.: *The rebirth of Classical Political Rationalism*, the University of Chicago Press, 1989.

9. ALTRES

Algunes pàgines webs d'informació sobre fenomenologia de Husserl, Heidegger i d'altres:

- Husserl & la phénoménologie
<http://www.ac-toulouse.fr/philosophie/husserl.htm>
- Heidegger en castellano:
http://personales.ciudad.com.ar/M_Heidegger/index.htm
- Círculo Latinoamericano de Fenomenología:
<http://www.filosoficas.unam.mx/~clafen/>
- La página de Husserl:
<http://sweb.uky.edu/~rsand1/Husserl>

